

Blindtarmen

Skomakar'n hade haft ont i magen några månader och nu försämrades det för varje dag. Så här kunde det inte fortsätta. Syster Hilma, som var församlingssyster, tillkallades och hon konstaterade att det förmodligen var blindtarmen, som bråkade. Hon skulle ordna så att han kom till lasarettet så snart som möjligt för undersökning. Två dagar senare kom man med bud från Västbergs, som hade telefon, och meddelade att n'Otto kunde få komma för undersökning på lasarettet följande dag. Nu blev det bråttom. Brodern, Erik, hade häst och släde så det ordnade sig fint med skjutsen och dagen därpå stuvades skomakar'n, väl påpälsad, ner i risslan för färden till doktorn.

Det var som Syster Hilma trott. Blindtarmen måste bort så fort som möjligt innan den sprack. n'Otto fick en säng på storsalen där det redan fanns 11 gubbar. 12 fick plats där.

Nästa dag rullades han iväg till operationen och nu får han berätta själv: "Det bar iväg in i en sal där det var väldigt ljust. I taket satt en stor lampa. De lyfte över mig från sängen och la mig på operationsbordet. Sedan kom doktorn, han hette Lind, och frågade hur det kändes. Jo tack, sa jag, nu känns det bra då jag vet att jag får hjälp mot det onda! Det här skall snart vara gjort, sa läkaren. En sjuksyster blötte en handduk och la den över ansiktet. Den luktade alldeles förskräckligt. Nu skall Norberg ta några djupa andetag. Jag gjorde som hon sa. Känns det som om ni vill sova, sa hon. Näe, sa jag. När det gått en stund sa sköterskan: Nu sover han! "Skalpell", sa doktorn, och så fick han en vass kniv i handen. Alltihop kunde jag se i lampglaset; det var som en spegel. Nu skar han upp magen där blindtarmen låg. Sedan tog han ett snöre och slog ett halvslag kring tarmen och knöt till. En liten bit, stor som ett pekfinger skar han bort med ett raskt snitt. "Suturer", sa doktorn. Genast fick han nål och tråd i händerna och sydde ihop magen med 8 stygn. Sköterskan skakade mig: "Är Norberg redan vaken?" "Jag somnade aldrig", sa jag. "Men människa, sa sköterskan, det kan inte vara möjligt?" "Jo, jag har sett alltihop i lampglaset", svarade jag. "Men vi har ju inte hört ett ljud från er?" "Nä, det där var väl inte mycket att jämra sig för".

Skomakarn fick ligga kvar en vecka medan såret läktes. Så bra hade han inte haft det på år och dag. Både mat och kaffe, flera gånger om dagen. Det enda han skulle vilja anmärka på var lösgröten de fick till kvällsvard. Gröten skall vara så att man skall kunna bära den med sig på en pinne.

Snart var han igång igen och alla som kom med skor för lagning och klackning fick höra både om operationen och lösgröten och alla förundrades över hur det var möjligt att hålla tyst när man skar upp magen? ”Så pass måste man tåla”, tyckte skomakarn
Han var ensam om detta och blev en betydelsefull person i byn.

Ossian Johansson -30 talet (ndtk. 09-10-23)

Nedan: På bygdemål.

”De bar iväg in i n’sal där de va fali ljust. Oppi take vare’n stor’en lampe. Dôm löfte över me från sänga o la me på operationsbole. Se’n kôm doktorn, han hette Lind, o fråge hur de kænntes? Bra, svära je. ”Det här skall snart vara gjort, sa`n. Se`n kômmen söster o la en blöte`n handduk, oppi öga. Han låkte alldeles falit.” Nu skall Norberg ta några djupa andetag”, sa hon. Ja jole sôm hon sa. ”Kænns det som ni vill sova”, sa hon. ”Näe, sa je. Då de hade gått`n stann sa söstera. ”Nu sover han!” Då sa doktorn: ”Skalpell”, å så feck han en vass kniv i hana. Je såg alltihop oppi lampglase, sôm va sôm en spegel. Se’n skar han opp magen där blinntärmen såt. Han slog e halvslag me e snöre kring tärmen å drog åt. Se’n skar han bort den bite`n, sôm va sôm e pekfinger. ”Suturer”, sa doktorn. Nu kômme dôm vä nål å trå å doktorn sydde ihop såre vä 8 stögn. Söstera skaka på me: ”Är Norberg redan vaken?” ”Je samne aldrig”, sa je. ”Men människa”, sa söstera, ”det kan inte vara möjligt!” ”Jo, je ha sett alltihop oppi lampglase”, svära je. ”Men vi har ju inte hört ett ljud från er?” ”Nä, danne va fel inte na o jämre si för!”

När skomakarn kom hem igen var det många som kom och hälsade på och fick hela historien till livs och alla undrade hur det var möjligt att tåla allt detta utan att skrika. ”Sô pass get man tôla”, sa n’Otto.

Ossian Johansson -30 talet (ndtk 09-10-23)